

اشاره

زمین از بزرگ‌ترین شگفتی‌های آفرینش از بارزترین نمونه‌های قدرت بی‌انتهای الهی است؛ سیاره‌ای گرم و صمیمی که خداوند آن را مأمن انسان قرار داده است؛ دوستی ثروتمند که در بخشش آنچه دارد همیشه سخاوتمند بوده و هست؛ تنها سیاره‌ای که امکان زیستن در آن مهیا شده است و اکنون انسان، این جانشین خداوند، روی زمین همه‌جا آثار زندگی ماشینی و فناوری سرسام‌آور خود را برجای گذاشته است.

و زنگ‌های خطر در همه جای این کره‌خاکی به صدا درآمده است. «روز زمین پاک»، یکی از این زنگ‌های خطر است.

کلیدواژه‌ها: زمین، روز جهانی زمین، زمین پاک

همایش زمین پاک

مریم مؤمنی

دبیر اجرایی انجمن علمی زمین‌شناسی استان مرکزی

تلاش می‌کنند. آنان اعتقاد دارند که خداوند جهان را با همه زیبایی‌هایش برای آنها آفریده است و جلوگیری از آلوده کردن آن جزئی از آداب و رسوم و اعتقاد آنها بوده است.

قرآن، کتاب آسمانی ما نیز می‌فرماید:

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا

زمین را پناهگاه و محل زندگی شما قرار دادیم. پیشوای اول شیعیان حضرت علی(ع) نیز می‌فرماید «خداوند انسان

اهمیت زمین پاک در اعتقادات دینی و سنت‌های ما ایرانیان باستان آلوده کردن آب، خاک، هوا، آتش و گیاهان را گناهی بزرگ می‌دانستند. آنان خداوند را به جهت آموزش حفظ محیط زیست سپاس می‌گفتند.

تاریخ‌نویسان گذشته درباره اعتقادات ایرانیان در حفظ محیط زیست نوشته‌اند: «ایرانیان هیچ چیز آلوده و کثیفی را در آب نمی‌ریزند و در پاک نگهداشتن خاک و زمین

دوره چهارم
شماره ۱ پاییز ۱۳۹۱

آموزش و پژوهش
زمین‌شناسی

را از بهشت به سوی زمین فرستاد تا با نسل خود، آنجا را آباد کند.»

زمین امانت خداست که سبز به دست ما رسیده است؛ آن را سبز نگه داریم، همان گونه که بود.

ایده اختصاصی روز جهانی زمین

ایده اختصاصی دادن یک روز به روز جهانی زمین را، اولین بار جان مک کاتل در سال ۱۹۵۹ در کنفرانس «انسان و محیط زیست» یونسکو ارائه کرد. او معتقد بود که اعتدال بهاری در ۲۱ مارس (۱ فروردین) نشانه‌ای از نو شدن زندگی است و چون از دیرباز این روز در فرهنگ‌های مختلف گرامی داشته شده است می‌تواند روزی مناسب باشد که به دور از همه تمایزهای فرهنگی، مذهبی، ملیتی و نژادی مردم را به اندیشه درباره دوستی با زمین تشویق کند. پس از تلاش‌های فراوان، هزاران دانشجو و فعال اجتماعی در ایالت متحده در روز ۲۲ آوریل ۱۹۷۰ روز زمین رسماً به ثبت رسید. در تقویم رسمی ایران، دوم اردیبهشت روز زمین پاک اعلام شده است، ظاهراً به دلیل اینکه اول فروردین در ایران تعطیل رسمی است، حال آنکه اول فروردین تناسب علمی بهتری با این موضوع دارد. سازمان ملل متحد هر سال روز جهانی زمین را جشن می‌گیرد و هر سال ناقوس‌های صلح در اداره مرکزی سازمان در نیویورک به صدا درمی‌آیند.

نتیجه

هدف از اختصاص روزی با عنوان زمین پاک یادآوری مسئولیت خطیر انسان در حفظ و نگهداری ثروت‌های خدادادی و ملیست و توجه به این موضوع که محیط زیست نعمتی بی‌نهایت ارزشمند است که من و تو هرگز اجازه نابودی آن را نداشته و نداریم. زمین به ما نیازی ندارد، این ما هستیم که برای ادامه حیات و رفع نیازهای گوناگون خود به زمین وابسته‌ایم. پس بیا بید در روز زمین پاک، دست دوستی به سوی زمین سیاره گرم و صمیمی دراز کنیم و آن را بشناسیم، پاس داریم و به یاد داشته باشیم که

اولین همایش ملی گرامیداشت روز جهانی زمین پاک

به مناسبت دوم اردیبهشت ماه، روز جهانی زمین پاک، همایشی با این عنوان و با شعار «زمین پاک، یعنی سلامت انسان، سلامت زمین» در مجتمع آموزشی فرزندانگاران برگزار شد. این برنامه با تلاوت آیاتی از قرآن با قرائت قاری برجسته، استاد مهرپور در سالن اجتماعات (آمفی تئاتر) مجتمع فرزندانگان آغاز شد. سخنران اول جلسه، مدیرکل اداره آموزش و پرورش استان مرکزی، آقای کریم‌زاده بود که در ارتباط با اهمیت زمین و حفاظت از آن صحبت کردند. سپس قائم‌مقام انجمن علمی زمین‌شناسی پیرامون اهداف همایش توضیحاتی دادند.

سخنران ویژه این همایش، استاد فرهاد قریب، فرزند زنده‌یاد، عبدالکریم قریب (پدر علم زمین‌شناسی ایران، مؤسس دانشگاه اراک و دانشگاه آزاد اسلامی آشتیان) بود که درباره شخصیت علمی و خدمات استاد قریب به جامعه علمی ایران و استان مرکزی سخنانی ایراد کردند. سپس کلیپی از زندگی‌نامه و فعالیت‌های علمی دکتر قریب برای حضاران پخش شد.

بخشی از این گردهمایی به برگزاری مسابقه علمی زمین‌شناسی اختصاص داشت. این مسابقه در دو گروه سه نفره بین دانش‌آموزان مدارس راهنمایی علامه حلی و فرزندانگان برگزار شد. مسابقه شامل دو بخش هوش و اطلاعات عمومی و بخش تخصصی پیرامون علوم زمین بود. رقابت دو گروه بسیار تنگاتنگ بود و در این رقابت هر دو گروه برنده بودند. جمع امتیازات مدرسه فرزندانگان

هدف اصلی
از برپایی این
همایش، ایجاد
شناخت عمیق تر
نسبت به زمین،
ثروت های
خدادادی و ملی
و حفظ آنها در
تحقق توسعه
پایدار عنوان شد

۲۷/۵ و امتیازات مدرسه علامه حلی ۲۷ شد. هدف از برگزاری این مسابقه، ایجاد انگیزه و علاقه بیشتر در دانش آموزان نسبت به علوم زمین بود. گفتنی است که این مسابقه در سال گذشته هم بین این دو مدرسه برگزار شده بود.

سخنران دیگر برنامه خانم عاطفه سمایی، کارشناس ارشد محیط زیست، بود که در ارتباط با پسماندها صحبت کردند. در پایان همایش، هدایایی از انواع آگات در تصویرها و رنگ های مختلف به میهمانان ویژه تقدیم شد. علت انتخاب این هدیه اهمیت به زمین و گنج های پنهان در دل این سیاره ناشناخته است و تأکید بر این موضوع که زمین و ثروت هایش را پاس بداریم.

در ارتباط با موضوع با همایش، نمایشگاه نقاشی از آثار دانش آموزان به طور همزمان برگزار شد. در پایان همایش همچنین به آثار برتر این نمایشگاه لوح تقدیر و جوایزی اهدا شد.

در این همایش، مدیرکل اداره آموزش و پرورش استان مرکزی (آقای کریم زاده)، ریاست ناحیه یک آموزش و پرورش (آقای هاشمی)، معاونان، سایر مسئولان اداری، اساتید دانشگاه، اعضای انجمن علمی زمین شناسی استان مرکزی، دبیران اجرایی دیگر انجمن های علمی، سرگروه های آموزشی، دبیران، مسئولان مؤسسه زیست محیطی سبزاندیشان اراک، تعدادی از دانش آموزان و دیگر علاقه مندان حضور داشتند.

هدف اصلی از برپایی این همایش، ایجاد شناخت عمیق تر نسبت به زمین، ثروت های خدادادی و ملی و حفظ آنها در تحقق توسعه پایدار عنوان شد. اهمیت بیشتر به درس زمین شناسی، ایجاد علاقه و انگیزه در مطالعه این درس از دیگر اهداف اصلی همایش بود.

این همایش با طراحی و پیشنهاد دبیر همایش خانم مریم مؤمنی و مسئول انجمن علمی زمین شناسی استان، حمایت های مدیریت مجتمع فرزندگان، خانم الهام جهانشالو و پشتیبانی اداره آموزش و پرورش ناحیه یک اراک برگزار شد.

منابع

۱. کانت رانو، مهندسی محیط زیست، انتشارات جزیل.
۲. مجموعه مقالات «ارتباط زمین شناسی با علوم قرآنی».
۳. مریم مؤمنی، «روز زمین پاک»، فصلنامه کشوری علمی آموزشی زمین شناسی.
۴. ویژه نامه مؤسسه سبزاندیشان اراک.

دوره چهارم
شماره ۱ پاییز ۱۳۹۱

آموزش رشد ۳۶
زمین شناسی